

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 421 4331
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

@ΣΗΔΕ ΙΡΙΔΑ
6a913a13b42592aba5f3944f
ΑΠ:222707
Υπογραφή: 31/08/26 14:37
Διανομή: 31/08/26 15:45

Αθήνα 31-8-2026
Αρ. πρωτ.: 222707

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ. 3130/31-7-2026 Αναφορά

Σχετικά με την παραπάνω Αναφορά που κατέθεσε η Βουλευτής **κα Α. Σπυριδάκη**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρακολουθεί συστηματικά την εξέλιξη της αγοράς ελαιολάδου, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Η εικόνα που παρουσιάζει σήμερα ο κλάδος πρέπει να αξιολογείται μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο των ιδιαίτερα μεταβαλλόμενων συνθηκών που επικρατούν στην παγκόσμια αγορά ελαιολάδου.

Η Ελλάδα λειτουργεί εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία συνολικά αποτελεί τον σημαντικότερο παραγωγό, καταναλωτή και εξαγωγέα ελαιολάδου παγκοσμίως, αντιπροσωπεύοντας περίπου το 65% των παγκόσμιων εξαγωγών. Ως εκ τούτου, οι μεταβολές στην παραγωγή και στις τιμές, κυρίως της Ισπανίας και της Ιταλίας, επηρεάζουν άμεσα και την ελληνική αγορά.

Η σημερινή κατάσταση στην αγορά

Η αγορά ελαιολάδου βρίσκεται σε μία περίοδο αυξημένης αβεβαιότητας και αναμονής, ως προς τις εξελίξεις της νέας ελαιοκομικής περιόδου. Η εξέλιξη της παραγωγής στις βασικές ελαιοπαραγωγικές χώρες, οι καιρικές συνθήκες, η ζήτηση στις διεθνείς αγορές, τα διαθέσιμα αποθέματα και η συμπεριφορά των εμπορικών επιχειρήσεων αποτελούν παράγοντες που μπορούν να μεταβάλουν σημαντικά την ισορροπία προσφοράς και ζήτησης και, κατ' επέκταση, τις τιμές.

Ιδιαίτερα σημαντικό είναι να διευκρινιστεί ότι η διαμόρφωση των τιμών στην αγορά δεν αποτελεί διαδικασία διοικητικά καθοριζόμενη από το κράτος. Οι τιμές προκύπτουν από τη λειτουργία της αγοράς και την αλληλεπίδραση προσφοράς και ζήτησης. Αντίστοιχα, οι εμπορικές επιχειρήσεις, οι συνεταιρισμοί και οι λοιποί οικονομικοί φορείς αποφασίζουν, στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας, τον χρόνο κατά τον οποίο θα πραγματοποιήσουν τις αγοραπωλησίες τους και εάν θα κρατήσουν ή θα διαθέσουν τα αποθέματά τους.

Κατά συνέπεια, η ύπαρξη αποθεμάτων στις αποθήκες παραγωγών ή συνεταιρισμών δεν σημαίνει, από μόνη της, ότι το κράτος μπορεί να υποχρεώσει τους εμπόρους να αγοράσουν ή να διαθέσουν συγκεκριμένες ποσότητες, ούτε να καθορίσει την τιμή της συναλλαγής. Η κρατική παρέμβαση οφείλει να κινείται μέσα στο ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και να αφορά την ομαλή λειτουργία της αγοράς, την προστασία του ανταγωνισμού, την τήρηση των κανόνων εμπορίας και ποιότητας, την αξιοποίηση των διαθέσιμων εργαλείων της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής και τη στήριξη της ανταγωνιστικότητας του παραγωγού.

Η συγκεκριμένη παράμετρος είναι ιδιαίτερα κρίσιμη στην παρούσα συγκυρία, καθώς ο τομέας βρίσκεται σε αναμονή εξελίξεων ως προς τη νέα παραγωγή.

Οι εξελίξεις στην ευρωπαϊκή και διεθνή αγορά

Τα διαθέσιμα στοιχεία επιβεβαιώνουν ότι η αγορά έχει περάσει από μία περίοδο εξαιρετικά υψηλών τιμών σε μία περισσότερο σύνθετη φάση εξισορρόπησης.

Σύμφωνα με το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιοκομίας, η παγκόσμια παραγωγή ελαιολάδου εκτιμήθηκε για την ελαιοκομική περίοδο 2024/25 σε περίπου 3,57 εκατ. τόνους, αυξημένη κατά 38% σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο. Για την περίοδο 2025/26, η παγκόσμια παραγωγή εκτιμάται σε περίπου 3,44 εκατ. τόνους, δηλαδή ελαφρώς μειωμένη κατά 4%. Για την Ε.Ε., η παραγωγή του 2025/26 εκτιμάται περίπου σε 2,04 εκατ. τόνους, μειωμένη κατά περίπου 3% σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο.

Παράλληλα, η προηγούμενη περίοδος χαρακτηρίστηκε από σημαντική ανάκαμψη της παραγωγής της Ισπανίας. Για το 2024/25, το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιοκομίας εκτίμησε την ισπανική παραγωγή σε περίπου 1,419 εκατ. τόνους, αυξημένη κατά 66%, ενώ για την περίοδο 2025/26, μάλιστα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά την ισπανική παραγωγή σε περίπου 1,295 εκατ. τόνους, έναντι περίπου 325.000 τόνων στην Ιταλία, 231.000 τόνων στην Ελλάδα και 179.000 τόνων στην Πορτογαλία.

Ταυτόχρονα, η ζήτηση δεν ακολουθεί ομοιόμορφη πορεία. Το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιοκομίας καταγράφει μακροχρόνια μείωση του μεριδίου της Ε.Ε. στην παγκόσμια κατανάλωση ελαιολάδου, περισσότερο από 70% το 2004/05 σε περίπου 45% τα τελευταία χρόνια, ενώ η αύξηση της κατανάλωσης εκτός Ε.Ε. δημιουργεί σημαντικές νέες αγορές για το προϊόν.

Η εξέλιξη αυτή αποκτά μεγαλύτερη σημασία, καθώς η παγκόσμια κατανάλωση ανακάμπτει: από περίπου 3,22 εκατ. τόνους το 2024/25, αναμένεται να φθάσει περίπου τους 3,25 εκατ. τόνους το 2025/26. Επομένως, η διεθνής αγορά ελαιολάδου χαρακτηρίζεται ταυτόχρονα από υψηλή παραγωγή, σταθεροποίηση της προσφοράς μετά την ανάκαμψη του 2024/25 και σταδιακή μετατόπιση της ζήτησης προς αγορές εκτός της παραδοσιακής ευρωπαϊκής βάσης κατανάλωσης.

Οι εισαγωγές από την Τυνησία

Σε ό,τι αφορά στην Τυνησία, πράγματι υφίσταται, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, ειδικό καθεστώς δασμολογικής ποσόστωσης για εισαγωγές παρθένου ελαιολάδου καταγωγής Τυνησίας. Η ισχύουσα ρύθμιση προβλέπει ετήσια ποσόστωση 56.700 τόνων με μηδενικό δασμό, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις καταγωγής και εισαγωγής. Η ποσόστωση αυτή απορρέει από το ευρωμεσογειακό πλαίσιο σχέσεων Ε.Ε.-Τυνησίας και δεν αποτελεί μονομερή ελληνική απόφαση.

Η διαμόρφωση των τιμών αποτελεί αποτέλεσμα πολλών παραγόντων, μεταξύ των οποίων, η παραγωγή στην Ισπανία και στις λοιπές παραγωγούς χώρες, η παγκόσμια ζήτηση, τα αποθέματα, οι διεθνείς τιμές, οι καιρικές συνθήκες και η εμπορική συμπεριφορά των επιχειρήσεων.

Η κατεύθυνση της πολιτικής για το ελληνικό ελαιόλαδο

Αυτό σημαίνει ότι για την Ελλάδα η προοπτική του κλάδου δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται μόνο μέσα από την εσωτερική αγορά. Η ενίσχυση της παρουσίας του ελληνικού ελαιολάδου σε αγορές υψηλής προστιθέμενης αξίας εκτός Ευρώπης αποτελεί κρίσιμη παράμετρο για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του κλάδου.

Στο πλαίσιο αυτό, το ΥΠΑΑΤ, διά της Διεύθυνσης Προώθησης Γεωργικών Προϊόντων της Γενικής Διεύθυνσης Τροφίμων, παρακολουθεί την υλοποίηση των προγραμμάτων ενημέρωσης και

προώθησης γεωργικών προϊόντων που διέπονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 1144/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Αναλυτικότερα, τα προγράμματα του Κανονισμού (ΕΕ) 1144/2014 έχουν στόχο την προώθηση και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών προϊόντων στην εσωτερική αγορά της Ε.Ε. και σε τρίτες χώρες. Στοχεύουν, επίσης, στην ευαισθητοποίηση των καταναλωτών για τα ιδιαίτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά των γεωργικών προϊόντων, για τις φιλικές προς το περιβάλλον μεθόδους παραγωγής τους και για τα συστήματα ποιότητας που εφαρμόζονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι ενέργειες ενημέρωσης και προώθησης αφορούν όλα τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) (με εξαίρεση τον καπνό) και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 1144/2014, καθώς και αλκοολούχα ποτά με προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη. Το ποσοστό συγχρηματοδότησης της Ε.Ε. καθορίζεται σε 70%-80% (εσωτερική αγορά Ε.Ε. – τρίτες χώρες) και η διάρκεια των προγραμμάτων αυτών κυμαίνεται από ένα έως τρία έτη. Δικαιούχοι μπορούν να είναι Νομικά Πρόσωπα (ή Ενώσεις Νομικών Προσώπων) που είναι αντιπροσωπευτικά του σχετικού τομέα και ειδικότερα, επαγγελματικές ή διεπαγγελματικές οργανώσεις, οργανώσεις παραγωγών, ιδιωτικές-συνεταιριστικές επιχειρήσεις, ομάδες παραγωγών και φορείς του αγροδιατροφικού τομέα.

Επισημαίνεται ότι, πολλοί δικαιούχοι του τομέα παραγωγής και τυποποίησης ελαιολάδου, με τις κατευθύνσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κάνουν χρήση αυτών των χρηματοδοτικών εργαλείων για την ενίσχυση της εξωστρέφειας των προϊόντων τους. Ειδικότερα, την τελευταία πενταετία, έχουν υλοποιηθεί ή εξακολουθούν να υλοποιούνται, έξι (6) προγράμματα φορέων για την προώθηση του ελαιολάδου, τόσο στην εσωτερική αγορά όσο και σε τρίτες χώρες. Ο συνολικός προϋπολογισμός των προγραμμάτων αυτών ανέρχεται σε 9.387.574,00 Ευρώ.

Εκ των ανωτέρω εκτεθέντων γίνεται σαφές ότι η χώρα μας χρησιμοποιεί στο έπακρο τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενίσχυση της εξωστρέφειας των γεωργικών προϊόντων σε διεθνείς αγορές, με στόχο την εύρεση νέων διεξόδων και διαφοροποίηση των χωρών-στόχων. Μάλιστα, οι χώρες-στόχοι που έχουν επιλεγεί για υλοποίηση προγραμμάτων προώθησης ελαιολάδου είναι έντονα διαφοροποιημένες σε σχέση με παραδοσιακές αγορές (π.χ. ΗΠΑ), με σκοπό την εξεύρεση εναλλακτικών εμπορικών δρόμων για τα αγροτικά μας προϊόντα.

Οι ενδιαφερόμενοι φορείς μπορούν να βρουν πληροφορίες σχετικά με το καθεστώς προώθησης γεωργικών προϊόντων στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στη διαδρομή: <https://www.minagric.gr/for-farmer-2/enimerosiproothisigeorproionton/18714-trites-xores-kan1144-2014>.

Στο πλαίσιο αυτό, ιδιαίτερη σημασία έχουν:

1. Η ενίσχυση της τυποποίησης και της εμφιάλωσης στην Ελλάδα, ώστε να περιοριστεί η εξάρτηση από τις πωλήσεις χύμα προϊόντος και να αυξηθεί η προστιθέμενη αξία που παραμένει στη χώρα.
2. Η ενίσχυση της εξωστρέφειας και της οργανωμένης προώθησης του ελληνικού ελαιολάδου στις διεθνείς αγορές, με έμφαση στην ποιότητα, την προέλευση, την ιχνηλασιμότητα, τις πιστοποιήσεις και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ελληνικών ποικιλιών.
3. Η ισχυρότερη οργάνωση των παραγωγών και των συνεταιρισμών, ώστε να αυξηθεί η διαπραγματευτική τους δύναμη απέναντι στην αγορά, να μπορούν να προγραμματίζουν καλύτερα τη διάθεση του προϊόντος τους και να συμμετάσχουν ισότιμα σε ένα πλαίσιο Διεπαγγελματικής Οργάνωσης, η οποία, αυτή τη στιγμή, δεν υπάρχει αναγνωρισμένη για τον τομέα του ελαιολάδου στη χώρα μας.
4. Η αξιοποίηση των εργαλείων της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, που, αυτή την περίοδο, συζητούνται/σχεδιάζονται για επενδύσεις, συλλογικές δράσεις, ποιότητα, προώθηση, ψηφιακή ιχνηλασιμότητα και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

5. Η ενίσχυση της παρακολούθησης της αγοράς, με συστηματική αξιοποίηση των στοιχείων για την παραγωγή, τα αποθέματα, τις εισαγωγές, τις εξαγωγές και τις τιμές. Ήδη, από το 2023, έχει προβλεφθεί, βάσει του άρθρου 49 του Ν.5035/2023 (Α'76), να δηλώνονται υποχρεωτικά τα στοιχεία αυτά από κάθε παράγοντα της εφοδιαστικής αλυσίδας. Το ΥΠΑΑΤ ήδη συνεργάζεται με την ΑΑΔΕ για την άντληση σχετικών δεδομένων από το My Data, γι' αυτό και είναι σημαντικό να στηρίζονται οι προσπάθειες ψηφιοποίησης των συναλλαγών σε όλα τα στάδια.
6. Η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, μέσω επενδύσεων σε ανθεκτικότερες καλλιεργητικές πρακτικές, ορθολογική διαχείριση του νερού, πρόληψη και προστασία από φυσικές καταστροφές και κατάλληλα εργαλεία διαχείρισης κινδύνου.
7. Η περαιτέρω διείσδυση σε νέες διεθνείς αγορές, δεδομένου ότι η παγκόσμια κατανάλωση παρουσιάζει σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης εκτός της παραδοσιακής ευρωπαϊκής αγοράς. Ενδεικτικά, το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιοκομίας καταγράφει αυξημένες εισαγωγές σε αρκετές μεγάλες αγορές κατά την περίοδο 2025/26, γεγονός που καταδεικνύει ότι υπάρχει διεθνής ζήτηση για το προϊόν, όταν αυτό τοποθετείται ανταγωνιστικά στην αγορά. Το ΥΠΑΑΤ υλοποιεί χρηματοδοτικά προγράμματα ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο.

Το ΥΠΑΑΤ θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά την κατάσταση και να αξιοποιεί, σε συνεργασία με τους αρμόδιους ευρωπαϊκούς και εθνικούς φορείς, τα διαθέσιμα εργαλεία για την ομαλή λειτουργία της αγοράς, την προστασία του παραγωγού από αθέμιτες πρακτικές και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού ελαιολάδου. Σε κάθε περίπτωση, η στρατηγική για το ελληνικό ελαιόλαδο πρέπει να είναι μακροπρόθεσμη: περισσότερη τυποποίηση, ισχυρότερες συλλογικές οργανώσεις παραγωγών, μεγαλύτερη εξωστρέφεια, καλύτερη αξιοποίηση της ποιότητας και της ελληνικής προέλευσης και μεγαλύτερη συμμετοχή του παραγωγού στην τελική προστιθέμενη αξία του προϊόντος.

Η κατεύθυνση αυτή είναι ο πλέον ασφαλής τρόπος, ώστε οι σημερινές δυσκολίες της αγοράς να μετατραπούν σε ευκαιρία για έναν περισσότερο ανταγωνιστικό, εξωστρεφή και ανθεκτικό ελληνικό ελαιοκομικό τομέα.

Ως προς τα θέματα που τίγονται στην Αναφορά 3130/31-7-2026 και άπτονται των αρμοδιοτήτων του ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ (Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός-ΔΗΜΗΤΡΑ), διαβιβάζουμε συνημμένα το υπ' αριθμ. πρωτ. 32651/6-8-2026 σχετικό έγγραφο του εν λόγω Οργανισμού.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΖΟΙ ΜΥΛΟΝΑΚΙ
31/08/2026 15:56
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ:

Το υπ' αριθμ. πρωτ. 32651/6-8-2026 έγγραφο του ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

Βουλευτή κα Α. Σπυριδάκη

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Υπηρεσία Συντονισμού